

Gemeenteraden in Haaglanden

Datum: 19 april 2024
Onderwerp: Wensen en bedenkingen Stichting Waarborgfonds
Veiligheidsregio's

Geachte gemeenteraadsleden,

Het Veiligheidsberaad (het overlegorgaan van de 25 voorzitters van veiligheidsregio's) heeft de stichting Waarborgfonds opgericht die die dekking biedt voor (in ieder geval) de niet-verzekerbare aanspraken na dienstongevallen.

De gemeenschappelijke regeling van Veiligheidsregio Haaglanden (VRH) voorziet¹ in de mogelijkheid tot het deelnemen in een privaatrechtelijke rechtspersoon. Hieronder licht ik u toe waarom de deelname in de Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's wordt geacht bijzonder aangewezen te zijn van het daarmee te dienen openbaar belang. Conform de Wet gemeenschappelijke regelingen² stel ik u echter graag eerst in de gelegenheid om eventuele wensen en bedenkingen ten aanzien van deze deelname kenbaar te maken.

Huidige situatie

Veiligheidsregio's werken onderling steeds nauwer samen op verschillende terreinen, waaronder op het thema 'Goed werkgeverschap na dienstongevallen'. Daarnaast is sprake van een 'verharding' van de verzekeringsmarkt, hetgeen inhoudt dat het aantal aanbieders afneemt, premies stijgen en voorwaarden versoerd worden met als gevolg dat de verzekeraarbaarheid onder druk komt te staan. Dit alles heeft bijgedragen aan de gedachte dat verzekeren 'slechts' een van de mogelijke opties is om financiële risico's als gevolg van schade bij ongevallen op te vangen. In feite is daarmee de stap gezet van 'verzekeringsdenken naar risicodenken'. Ook is de stap van 'verzekeringsdenken naar het denken in aanspraken': niet de verzekering, maar de aanspraak dient leidend te zijn voor de medewerker.

In dit kader werken veiligheidsregio's concreet samen op het gebied van:

- Het (landelijk) expertisebureau dat adviseert en bemiddelt;
- Een landelijke set van aanspraken bij dienstongevallen;
- Het collectief inkopen van één ongevallenverzekering (voor verzekerbare aanspraken);
- Een waarborgfonds op te richten om een oplossing te bieden voor (in ieder geval) de niet-verzekerbare aanspraken.

¹ Artikel 5a van de Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Haaglanden.

² Artikel 31a, lid 2 van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Datum
19 april 2024

Ons kenmerk
P24.000024

Inmiddels is bovenstaand expertisebureau opgericht en nemen alle veiligheidsregio's hieraan deel. Nadat u uw wensen en bedenkingen ten aanzien van deze deelname³ bekend heeft gemaakt, heeft ook de VRH besloten aan deze stichting deel te nemen.

De voorliggende brief gaat over de stap om te komen tot een waarborgfonds.

Toekomstige situatie

Het Waarborgfonds veiligheidsregio's is bedoeld ter financiering van de niet-verzekerbare aanspraken na dienstongevallen. Ook veelvoorkomende schade (medische kosten en tijdelijke arbeidsongeschiktheid) wordt betaald met behulp van het Waarborgfonds. Deelname aan deze stichting is daarmee een aanvulling op de eerdere deelname aan de Stichting expertisebureau risicobeheer, waarmee veiligheidsregio's collectief een ongevallenverzekering kunnen inkopen en schades kunnen afwikkelen. Hiermee ontstaat een professionele organisatie die invulling geeft aan het goedwerkgeverschap na dienstongevallen van de veiligheidsregio's.

Deelname aan het Waarborgfonds wordt na de eerste periode van 5 jaar geëvalueerd.

Werking

Beoogd wordt dat de deelnemers jaarlijks een bijdrage storten in het waarborgfonds. Indien er op grond van de Landelijke Regeling Aanspraken na Dienstongevallen een uitkering dient te worden gedaan aan een medewerker die een dienstongeval is overkomen én deze aanspraak niet gedekt wordt door de ongevallenverzekering, dan volgt een betaling uit het waarborgfonds aan de veiligheidsregio. De veiligheidsregio gebruikt deze vergoeding vervolgens om de aanspraak van de betreffende medewerker mee te betalen.

Vergunning

Het waarborgfonds is bedoeld voor het in gezamenlijkheid dragen van risico's, in ieder geval de (niet-verzekerde) aanspraken na een dienstongeval. Dit heet 'verzekeren' en is daarmee een activiteit die een vergunning van De Nederlandse Bank (DNB) vereist. Er kan echter een beroep worden gedaan op een vrijstelling van deze vergunningsplicht onder de volgende voorwaarden:

- Er is geen winstoogmerk;
- De jaarlijkse inleg bedraagt maximaal 5 miljoen euro per jaar;
- De maximale technische reserve bedraagt maximaal 25 miljoen euro;
- Er is een Raad van Toezicht (RvT) van tenminste drie personen benoemd door of werkzaam bij de overheid met de volgende expertises: risicomanagement, actuariaat en verzekeringen.

Rechtsvorm

Het is niet mogelijk om deze activiteiten onder te brengen bij een veiligheidsregio of een andere rechtspersoon, zoals het expertisebureau. Hier liggen de volgende overwegingen aan ten grondslag:

- Het is de verwachting van juridisch experts dat de AFM en de DNB niet akkoord gaat met het onderbrengen van deze activiteiten bij een rechtspersoon met andersoortige activiteiten; de AFM is de vergunningverlenende instantie voor het expertisebureau;
- Het samenvoegen van de activiteiten van het waarborgfonds met de werkzaamheden van een veiligheidsregio of het expertisebureau leidt tot aansprakelijkheidsrisico's voor deze organisaties.

Met het oog op de eis dat geen sprake mag zijn van een winstoogmerk is de keuze voor rechtspersonen beperkt. Dat maakt namelijk dat gekozen moet worden tussen de rechtsvorm 'stichting' en de rechtsvorm 'onderlinge waarborgmaatschappij'. Dit laatste is een bijzondere

³ Zie ook de brief d.d. 21 april 2023 hierover met VRH-kenmerk P23.000323.

Datum
19 april 2024

Ons kenmerk
P24.000024

verenigingsvorm. Hierbij is de afweging gemaakt dat de stichting de voorkeur geniet boven de onderlinge waarborgmaatschappij met het oog op de lichte structuur. Om de activiteiten van het expertisebureau hierop te laten aansluiten ligt is bij deze voor die rechtsvorm eveneens voor de stichting gekozen. Hiermee wordt geen zwaardere structuur opgetuigd dan strikt noodzakelijk is.

Kostenneutraliteit

De insteek van goed werkgeverschap is om primair een kwaliteitsslag te maken. Dit neemt niet weg dat het uitgangspunt van de Landelijke Regeling Aanspraken na Dienstongevallen is om de financiering kostenneutraal te laten plaatsvinden. De insteek is kostenneutraliteit bezien vanuit landelijk perspectief, omdat het vertrekpunt van elke veiligheidsregio ten aanzien van de financiering en verzekering van schades na dienstongevallen verschillend is. Het is overigens de verwachting dat de samenwerking in zowel het expertisebureau als het waarborgfonds behalve een kwaliteitsslag op termijn ook tot financieel voordeel voor de VRH leidt. Hierbij kan worden opgemerkt dat 24 veiligheidsregio's inmiddels hebben ingestemd met de deelname aan de Stichting waarborgfonds veiligheidsregio's.

Verdeelsleutel

Voor het waarborgfonds is een verdeelsleutel overeengekomen op basis van inwoneraantal.

Verzoek

Gelet op het bovenstaande verzoek ik u hierbij om eventuele wensen en bedenkingen ten aanzien van de deelname aan de stichting waarborgfonds veiligheidsregio's kenbaar te maken. Graag ontvang ik uw reactie uiterlijk 25 oktober 2024.

Met vriendelijke groet,

Jan van Zanen
Voorzitter

Ontwerpbesluit deelname stichting waarborgfonds veiligheidsregio's

Het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Haaglanden;

Gelet op Artikel 31a, lid 2 van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

Overwegende dat:

- De veiligheidsregio's veelal problemen ervaren bij het inkopen van onder meer de ongevallenverzekering;
- De verzekeringsmarkt 'verhardt', hetgeen inhoudt dat het aantal aanbieders afneemt, premies stijgen en voorwaarden versoberd worden met als gevolg dat de verzekerbaarheid onder druk komt te staan;
- Het verzekeren van financiële risico's geen schade voorkomt;
- De veiligheidsregio's in het kader van goedwerkgeverschap een gezamenlijke lijn willen hanteren bij de afhandeling van schades na ongevallen;
- Het bovenstaande vraagt om een omslag "van verzekeringsdenken naar risicodenken" en om een omslag "van verzekeringsdenken naar het denken in aanspraken";
- De verzekeringsfunctie bij de veiligheidsregio's veelal kwetsbaar is georganiseerd;
- De veiligheidsregio's door samenwerking een beter antwoord kunnen bieden op deze interne en externe ontwikkelingen;
- Het derhalve van bijzonder aangewezen belang is dat de veiligheidsregio's afspraken maken hoe hier invulling aan te geven;
- Deze samenwerking reeds vorm heeft gekregen in een expertisebureau risicobeheer dat de veiligheidsregio's adviseert rondom risicobeheer en bemiddelt en ondersteunt bij inkoop van in ieder geval (ongevallen)verzekeringen;
- Voor het afdekken van niet-verzekerbare aanspraken een waarborgfonds de mogelijkheid biedt om deze in gezamenlijkheid te financieren;
- Hiervoor eveneens de oprichting van een separate stichting noodzakelijk is;
- In de vergadering van het Veiligheidsberaad van 16 december 2022 het principe-besluit is genomen om te komen tot de oprichting van een waarborgfonds wetende dat;
- De aangewezen rechtsvorm een stichting is;
- Deze stichting op grond van artikel 3.6 lid 2 sub a Wet financieel toezicht (Wft) een vrijstelling heeft van de vergunningsplicht van De Nederlandse Bank (DNB);
- Deelname aan de stichting vrijwillig is;
- Deelname voor minimaal 5 jaar is;
- Een entree-inleg verschuldigd is gelijk aan de jaarlijkse bijdrage;
- De bijdrage wordt omgeslagen aan de hand van het inwoneraantal per veiligheidsregio;
- Reeds bij deelname van een beperkt aantal veiligheidsregio's het opportuun is om het waarborgfonds op te richten, omdat de niet-verzekerbare aanspraken die gelden op grond van de Landelijke Regeling Aanspraken na Dienstongevallen anders door de individuele veiligheidsregio gedragen worden;
- Beoogd wordt om de Landelijke Regeling Aanspraken na Dienstongevallen kostenneutraal te financieren, waarbij de veiligheidsregio's deze naar verwachting uit hun lopende begroting kunnen financieren;
- Het risico dat een beroep moet worden gedaan op de algemene reserve afneemt;

- Na besluitvorming hierover in het Veiligheidsberaad, de formele oprichting van het waarborgfonds reeds op 29 september 2023 heeft plaatsgevonden met het oog op de invoering van de Landelijke Regeling Aanspraken na Dienstongevallen per 1 januari 2024, zijnde tevens de ingangsdatum van de gezamenlijke ongevallenverzekering;
- de raden van de inliggende gemeenten in de gelegenheid zijn gesteld om hun wensen en bedenkingen ten aanzien van deelname aan de stichting kenbaar te maken;

B E S L U I T :

- I. Tot deelname aan de Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's, die namens de veiligheidsregio Haaglanden in ieder geval dekking biedt voor de niet-verzekerbare aanspraken als bedoeld in de Landelijke Regeling Aanspraken na Dienstongevallen, gehoord hebbende de gemeenteraden;
- II. Dit besluit treedt in werking op 2024 en werkt terug tot en met 1 januari 2024.

Den Haag, datum,

de voorzitter,

de secretaris

Jan van Zanen

Esther Lieben